

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yabancı Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Çalışma İznine Esas Değerlendirilmesi ve Geçici Üyelik Müracaatları Hakkında Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, yabancı uyruklu mühendis, mimar ve şehir plancılarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı aracılığı ile Türkiye'de mesleklerini icra edebilmeleri için müracaatları ile doğrudan geçici üyelik müracaatlarında; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı meslek Odalarının yapılacak olan değerlendirme, iş ve işlemlerinde uyulacak usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, Türkiye'de ister bağımlı ister bağımsız bilfiil mesleklerini icra edecek, teknik tedrisat, müşavirlik, danışmanlık, denetim hizmeti sunacak; yönetim kademelerinde görev alacaklar ve mesleki unvan ve bilgisini kullanmadan meslek alanı dışında çalışacak yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarının tespitini ve üyelik işlemlerini kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

- 1) TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliđini,
- 2) Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- 3) Genel Sekreterlik: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Genel Sekreterini,
- 4) Yabancı: Yabancı uyruklu Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısını,
- 5) ÇİİK: TMMOB Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilen en az 3 Yönetim Kurulu üyesi, birim sorumlusu ve hukuk müşavirinden oluşan Çalışma İzni İnceleme Komisyonunu,
- 6) Birim: TMMOB bünyesinde kurulan Çalışma İzni İnceleme Komisyonunun sekreteryaya ve arşivleme işlemlerinden sorumlu Çalışma İzni ve Geçici Üyelik Birimini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Çalışma İzni

Madde 5 - Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmeler ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunda aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce 6235 sayılı TMMOB Yasasının 34 üncü ve 35 inci maddelerinde belirtilen şekilde Bakanlıktan çalışma izni almaları zorunludur.

Yabancı sadece, çalışma izni başvurusunda taahhüt ettiği işle iştigal etmek şartıyla çalışabilir.

Geçici Üyelik

Madde 6 - Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancıları, çalışma izninden muaf olmaları durumunda dahi, Türkiye'de bir aydan fazla kalarak mesleğini; meslek ünvanını veya bilgisini kullanarak icra etmeleri ve /veya çeşitli mesleki araştırma, danışmanlık, temsilcilik, eğitim, jüri üyeliği ve benzer faaliyetlerde bulunmaları halinde ilgili Meslek Odasına bir ay içinde geçici üye olmak zorundadır.

Mesleki Faaliyetten Men

Madde 7 - Geçici üyelik kaydı yaptırmadan mesleğini icra edenler veya meslek bilgisini kullanarak çalışan yabancılar, Türkiye'de mesleki faaliyetten men edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma İzni Talebi Değerlendirmesine İlişkin İş ve İşlemler ile Usul ve Esaslar

Ön İnceleme

Madde 8 - Bakanlığın, 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ve 29/8/2003 tarihli ve 25214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği kapsamında yabancıların çalışma izni başvuru talep dosyasını, TMMOB'ne iletilmesini müteakip, Genel Sekreterlik, talep dosyasını ön inceleme yapmak üzere aynı gün Birime iletir.

İnceleme İşlemleri ve İzlenecek Yöntem

Madde 9 - Birim, öncelikle talep dosyasının içeriğini inceler. Talep dosyası, mesleki faaliyetin icrasını içeriyorsa, eksik belge olup olmadığını kontrol eder. Eksik belge var ise, dosyayı Bakanlığa iletilmek üzere Genel Sekreterliğe gerekçesiyle birlikte iade eder. Dosyanın eksiklik içermemesi durumunda, Birim talep dosyasını görüşünü almak üzere ilgili meslek Odasına en geç üç gün içinde iletir.

Meslek Odası, talep dosyası hakkındaki görüşünü en geç on (10) gün içinde TMMOB'ne bildirir. Meslek Odasından gelen gerekçeli görüş, Birim tarafından Çalışma İzni İnceleme Komisyonuna sunulur. Çalışma İzni İnceleme Komisyonu en geç iki gün içinde yapacağı değerlendirmeyi Yönetim Kuruluna sunar. Talep dosyası hakkında ilgili meslek Odası ile Çalışma İzni İnceleme Komisyonu arasında farklı görüş olması durumunda nihai karar, TMMOB Yönetim Kurulunca verilir. Yönetim Kurulunca verilen karar, otuz (30) gün içinde Bakanlığa, bilgi için bir örneği de Bayındırlık ve İskan Bakanlığına gönderilir.

Bakanlığın, yabancıların talep dosyasına mesleki yeterlilik prosedürünün uygulanıp uygulanmayacağı konusunda TMMOB'den görüş sorması durumunda ise, dosya Birim tarafından ilgili meslek odasına, en geç üç gün içinde yanıt verilmek üzere gönderilir. Konuya ilişkin görüş, ilgili meslek Odasının görüşü esas alınarak Çalışma İzni İnceleme Komisyonu tarafından oluşturulur. İlgili meslek odası ile Çalışma İzni İnceleme Komisyonu arasında konuya ilişkin görüş ayrılığı olması durumunda ise, nihai karar yine TMMOB Yönetim Kurulu tarafından verilir. Bu konuda oluşturulan görüş Genel Sekreterlik tarafından 15 gün içinde Bakanlığa, bilgi için bir örneği de Bayındırlık ve İskan Bakanlığına gönderilir.

Talep Dosyasında Aranacak Belgeler

Madde 10 - Mesleki unvanını kullanarak proje sorumluluğunu üstlenecekler ve imza yetkisi kullanacaklar dahil, doğrudan veya dolaylı olarak meslek bilgisini kullanarak mesleğini icra edecek yabancıya ait:

- a) Yabancı personel başvuru formu,
- b) Özgeçmiş,
- c) Noter onaylı lisans diploması varsa yüksek lisans veya doktora diploması,
- d) Denklik Belgesi,
- e) Taahhütname (Bu işe münhasır kalmak kaydı, 29/8/2003 tarihli ve 25214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yabancıların Çalışma İzni Uygulama Yönetmeliğinin Ek 2-A ve Not 2),
- f) Noter onaylı ve Türkçe tercümeli pasaport örneği,
- g) Diğer mesleki sertifika ve belgeler,
- h) Daha önce çalışma izni almış ise, izin örnekleri,
- i) Daha önce geçici üyelik kaydı varsa, kayıt belgesi örneği,
- j) Ülkesindeki mesleki kuruluştan mesleğini icra ettiğine, kendi ülkesinde akredite bir ulusal veya uluslararası meslek örgütüne üye olduğuna ve meslekten men cezası olmadığına ilişkin son altı ay içinde alınmış belge,
- k) İş tanım belgesi veya sözleşme firma-firma arası veya firma-kişi arası,
- l) Türk vatandaşı ile evli olanların, vukuatlı nüfus kayıt örneği ile evlenme cüzdanı örneği,
- m) Mühendislik, mimarlık, müteahhitlik ve danışmanlık hizmetleri kapsamında yabancı uzman istihdam edecek tüzel kişilerde, aynı meslekte Türk mühendis/mimar/şehir plancısı istihdam edildiğini ispata dair, son aya ait bu meslek mensuplarından birinin ücret bordrosu,
- n) Yabancı, ortak temsilcisi ya da kilit personel ise, durumunu kanıtlayan yetkili makamlardan onaylı işverence ibraz edilecek belge,
- o) Türk soylu olması halinde durumunu kanıtlayan belge,
- ö) Proje sorumluluğu ve imza yetkisi alacaklarda Türkçe bildiğine dair belge,
- p) Mesleki sorumluluk sigorta poliçesi,
- r) Bonservis, referans mektubu, görevlendirme yazısı, kabul yazısı gibi diğer belgeler,

Bakanlığın TMMOB'ne gönderdiği başvuru dosyasında bulunması gerekmektedir. Ancak, Türkiye'deki yüksek öğrenim kurumundan mezun olanlar hakkında bu maddenin (d) bendi, mezun olduktan sonra ülkemizde çalışan ve geçici üye olanlar hakkında ise (j) bendi uygulanmaz.

Çalışma İzni Talebinin Değerlendirilmesinde ÇİİK ve İlgili Meslek Odası Tarafından Aranacak Koşullar

Madde 11 - Yabancı başvuru sahibinin Türkiye'de faaliyette bulunabilmesi için aşağıda belirtilen koşulları yerine getirmesi zorunludur:

- a) Yabancı meslek mensuplarının Türkiye'de faaliyet gösteren yerli veya yabancı tüzel kişilerde alacağı görevin, lisans diplomasında belirtilen mühendislik, mimarlık ve şehir planlama uzmanlık alanları içerisinde bulunması,
- b) TMMOB Kanununun 34 üncü maddesi kapsamında tanımlanan çerçevede mesleki hizmeti bilfiil sunmayı taahhüt etmesi,
- c) TMMOB Kanununun 35 inci maddesi kapsamında mesleğini icra etmeyi taahhüt etmesi,
- d) TMMOB Kanununun 35 inci maddesi kapsamında 34 üncü maddede yazılı hususlardan gayri işlerde çalışacak yabancıların mesleki hizmeti sunmaması durumu,
- e) Lisans öğrenimi üzerine, Türkiye'de ayrıca staj veya tamamlayıcı eğitim yapılması gereken koşullarda eşdeğer staj ve lisans sonrası eğitim yükümlülüğünü yerine getirmeleri gerekir. Bu gereklilik, ilgili Meslek Odası tarafından belirlenir, başvuru sahibine bildirilir ve tasdik edilir.
- f) Çalışma izni talep eden gerçek kişinin alacağı ücretin, TMMOB'ne bağlı ilgili Meslek Odalarının her yıl belirlediği asgari ücretin altında olmaması,

g) Yabancı mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdam edileceği uzmanlık alanında T.C. vatandaşı meslek mensubu temin edilmesinin çok güç olması, bu kişilerin teknoloji geliştirme ve/veya ileri bir teknolojinin uygulanması için istihdam edilmesi ve istihdam edildiği birimde, T.C. vatandaşı mühendis, mimar ve şehir plancısı karşılığının varolması, h) Türkiye'deki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleklerini icra edebilmeleri için tabi oldukları mesleki mevzuat gereğince yerine getirmekle yükümlü buldukları yetki ve yeterlilik belgesi alma koşullarını sağlamaları, gerekmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İlgili Meslek Odasına Geçici Üye Olunması, Hak ve Yükümlülükler

Meslek Odasına Geçici Üyelik

Madde 12 - TMMOB Yönetim Kurulunun, Bakanlığa, otuz gün içerisinde yabancı hakkında olumlu görüş bildirmesi ve Bakanlığın yabancıya mesleki hizmetler kapsamında çalışma izni vermesi üzerine, Bakanlıkça TMMOB'ne bildirilen çalışma izni, aynı gün ilgili Meslek Odasına Birim tarafından iletilir. Yabancı, çalışma izni verildiği tarihten itibaren otuz gün içerisinde ilgili Meslek Odasına geçici üye olarak kaydını yaptırmak zorundadır. Bu süre içerisinde kaydını yaptırmayan yabancı meslek mensubunun çalışma izninin iptali için ilgili Meslek Odası, durumu Bakanlığa iletmek üzere, TMMOB'ne bildirir.

Geçici Üyelik Başvurusuna Eklenenecek Belgeler

Madde 13 - Yabancı başvuru sahibi, geçici üyelik başvurusunu ilgili Meslek Odasına yapar ve başvuru dilekçesine aşağıda belirtilen belgeleri eklemek zorundadır:

- Bakanlıktan alınan çalışma izin belgesi,
- Türkiye'deki mühendislik, mimarlık eğitimi verilen bir üniversiteden mezun olan başvuru sahipleri için lisans diploması aslı veya noter onaylı sureti, yurtdışı üniversite mezunları için, lisans diplomasının noter onaylı Türkçe tercümeli sureti ile Yüksek Öğrenim Kurumundan alınacak Denklik Belgesi,
- Noter onaylı Türkçe tercümeli pasaport örneği,
- Türk vatandaşları ile evli olanların Noter onaylı evlilik cüzdanı örneği, vukuatlı nüfus kayıt tablosu,
- Diğer kurumlardan varsa daha önceden alınan çalışma izni örneği.

İlgili meslek odasınınca geçici üyeliğe kabul edilen başvuru sahipleri, yabancı personel bildirim formunda belirtilen ücrete ilişkin aylık ücret sözleşmesi ile dört (4) aylık SSK onaylı şirket ve mali müşavir kaşeli muhtasar beyannamelerini, bağımsız çalışanlar ise, Bağ-Kur ve varsa Ticaret Sicil kayıtları bilgilerini ilgili meslek Odasına vermekle yükümlüdür. Aksi takdirde ilgili meslek Odası TMMOB kanalıyla çalışma izninin iptali yönünde Bakanlığa başvurur ve gerekli yasal prosedürü başlatır. Bu prosedür, ilgili Meslek Odası tarafından takip edilir.

Kayıt Ücreti ve Üyelik Aidatı

Madde 14 - Geçici üyeliğe kabul edilen başvuru sahibi, TMMOB Genel Kurulunda belirlenen geçici üyelik kayıt ücreti ile yıllık olarak belirlenen üyelik ödenti miktarını, ilgili Meslek Odasına öder.

Meslek Etiği ve Yasal Düzenlemelere Uyma

Madde 15 - Yabancı meslek mensupları, çalışma süreleri içinde T.C. vatandaşı olan Meslek Odası üyeleri gibi TMMOB ve Meslek Odalarının ulusal ve uluslararası standartlar çerçevesinde düzenledikleri mesleki davranış ve meslek etiği ilkeleriyle, yasa ve yönetmeliklere uymak zorundadır.

TMMOB ve bağlı Meslek Odaları, çalışma alanlarındaki mevcut kanun, tüzük, yönetmelik çerçevesinde; asli üyelerine uyguladığı her türlü denetimi ve yaptırımını, yabancı meslek mensuplarına da uygulamakla yükümlüdür.

Oy Kullanma ve Oda Organlarında Görev Alma

Madde 16 - Geçici üyeler, genel kurullarda oy kullanamaz ve oda organlarında görev alamaz. Ancak, mesleklerini icra ederken asıl üyelerin yükümlü olduğu bütün ödevlerle yükümlüdür.

Geçici Üyeliğin Sona Ermesi

Madde 17 - Geçici üyelik aşağıdaki durumlarda sona erer:

- Geçici üyeliğin süresi, çalışma izni süresi ile sınırlıdır. Yabancı, çalışma izni süresinin bitiminde, geçici üyelik kimlik belgesini, onbeş (15) gün içinde kayıtlı olduğu Odaya iade ederek ilişkisini keser. Çalışma izni süresi dolmadan ülkeden ya da işten ayrılanlar, bu bilgiyi ilgili Meslek Odasına bildirir ve geçici üyelik kaydını sona erdirir.
- Çalışma izni verilen iş alanlarının dışında iş yaptığı saptanan, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu anlaşılan, sahte belge kullandığı belirlenenler ile bu Yönetmeliğin 15 inci maddesinde belirtilen koşulları ihlal eden yabancı meslek mensubunun geçici üyeliği sona erdirilir ve çalışma izninin iptali için Bakanlığa başvurulur.
- Çalışma izninde belirtilen amaç, kapsam, sürenin dolması ve tüzel kişilik statüsünün değişmesi halinde, geçici üyelik sona erer. Geçici üyeliği sona erdiren karar, çalışma izninin iptaline esas alınacağından TMMOB tarafından Bakanlığa ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bildirilir.

Üyeliğin Yenilenmesi

Madde 18 - Geçici üyeliği sona erip çalışma süresi uzatılanlar üyeliklerini ve geçici üyelik kimlik belgesini bu Yönetmelikte belirtilen koşulları yerine getirerek, yenilemek zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çalışma İzni Süre Uzatımında Aranacak Ek Belgeler ve Uygulanacak Esaslar

Süre Uzatımında Aranacak Belgeler

Madde 19 - Aynı firmada süre uzatım taleplerinde, dosya muhteviyatı içinde, yabancıların;

- Son ay ücret bordrosu,
- Önceki çalışma izni aslı veya örneği,
- Geçici üyelik belgesi, istenir.

Ayrı firma için süre uzatım başvuruları ilk başvuru gibi ele alınacağından, talep dosyasındaki belgelere ek olarak;

- a) Ücret sözleşmesi,
- b) Önceki çalışma izni aslı veya örneği,
- c) Geçici üyelik belgesi,
- d) Daha önceki tüzel kişilikten alınacak ilişik kesme yazısı, istenir.

Çalışma izni süresi yasal olarak sonuçlandıktan sonra yapılacak ayrı firma başvurularında, ilişik kesme yazısının iletilmesi zorunlu değildir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Odaların Birim Kurması

Madde 20 - Odalar, kendilerine iletilen çalışma izni taleplerinin ve geçici üyelik başvurularının değerlendirilmesi için bünyelerinde bu konuda sürekli bir birim oluşturmakla yükümlüdür.

Yazışmalarda Süre

Madde 21 - Bakanlık tarafından TMMOB'ne gönderilen talep dosyalarına ilişkin görüş, en geç otuz (30) gün içinde Bakanlığa gönderilir.

Yabancı Ülkede Üretilen Hizmetlerin Mesleki Yeterlilik Açısından Belgelendirilmesi

Madde 22 - 6235 sayılı TMMOB Yasasının 33 üncü maddesinin uygulanması açısından, Ülkeye bizzat gelmeden projeleri uygulanan yabancı meslek mensuplarının ürettikleri hizmeti sunmada ehil olduklarını, hizmeti alan ilgili kurum, kuruluş ve kişiler belgelendirmekle yükümlüdür.

Yürürlük

Madde 23 - Bu Yönetmelik, Resmî Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 24 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu yürütür.